

Arbetsmiljölagen

de grundläggande reglerna

Arbetsmiljöförordningen

ger

Arbetsmiljöverket

rätt att ge ut föreskrifter

Lagens syfte

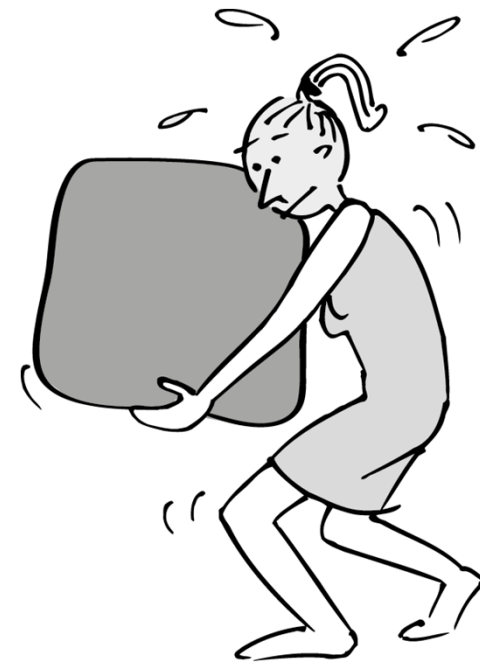
- Att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet
- Att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö

Tillämpningsområde

- allt arbete

Arbetsförhållandena ska anpassas till människors olika fysiska och psykiska förutsättningar

Arbetsmiljön ska vara tillfredsställande

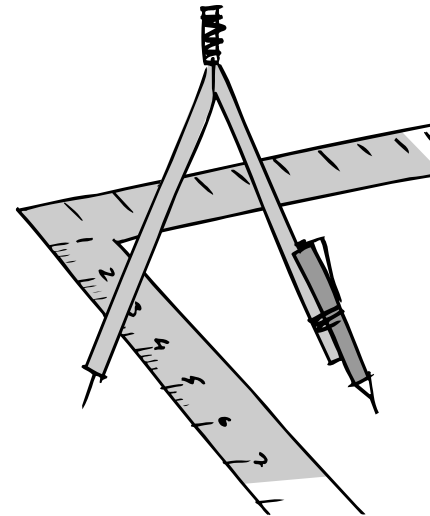
Fysisk miljö

Luft, ljud, ljus, vibrationer och liknande.
Maskiner, redskap och tekniska anordningar.
Skyddsåtgärder mot bland annat fall, el,
brand och explosion.

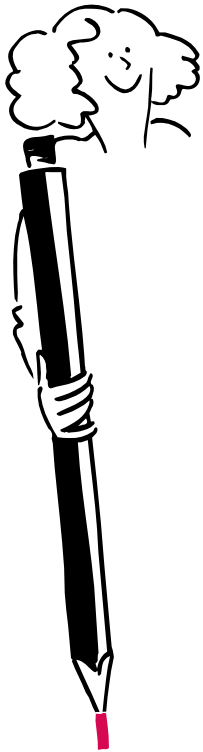
Psykisk miljö

Möjlighet till variation, sociala kontakter,
personlig och yrkesmässig utveckling,
självbestämmande och yrkesmässigt ansvar.

Hänsyn till arbetsmiljön ska tas redan vid planeringen

Arbetsgivaren är ansvarig för arbetsmiljön och ska

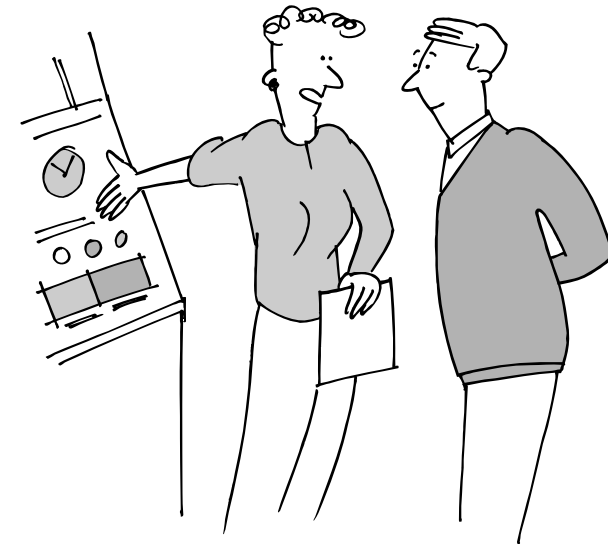
- ✓ vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall
- ✓ instruera och informera de anställda för att undvika risker
- ✓ ha en organisation för rehabiliterings- och anpassningsverksamhet
- ✓ anlita den företagshälsovård som behövs

Systematiskt arbetsmiljöarbete

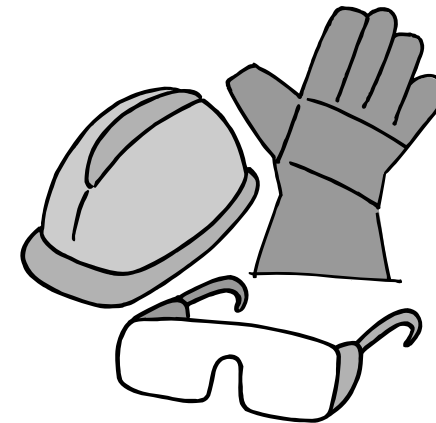
Arbetsgivaren ska undersöka, genomföra och följa upp verksamheten så att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och att man uppnår en tillfredsställande arbetsmiljö, bland annat genom att

- göra riskbedömningar
- utreda ohälsa, olycksfall, allvarliga tillbud
- genomföra åtgärder
- kontrollera åtgärderna
- fördela arbetsmiljöuppgifter

Arbetstagarens ansvar

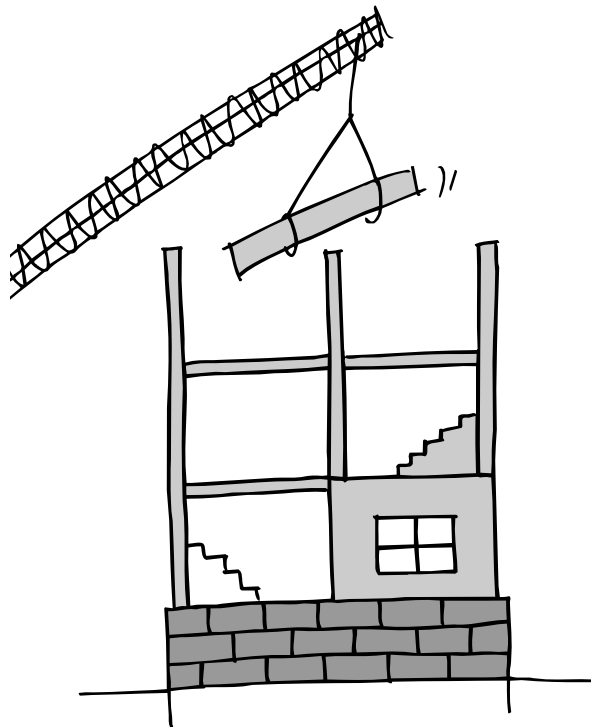
- medverka i arbetsmiljöarbetet
- följa föreskrifter
- delta i genomförandet av åtgärder
- använda skyddsanordningar och personlig skyddsutrustning

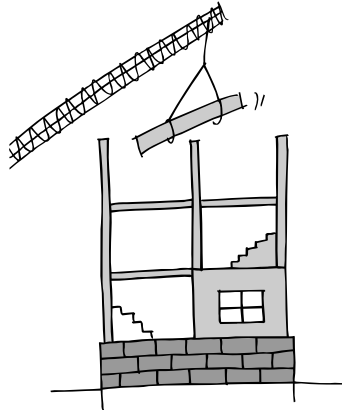
Gemensamt arbetsställe

- Samverkan
- Inte utsätta anställda i annan verksamhet för risk
- Samordningsansvarig arbetsgivare ska finnas till exempel vid fasta driftsställen

Bygg- eller anläggningsarbete

- Byggherren utser lämplig byggarbetsmiljösamordnare - för planering och projektering - för utförande av arbetet
- Både samordnarna och byggherren har ansvar för att uppgifterna blir utförda
- Byggherren kan genom avtal överlåta arbetsmiljöansvaret till en självständig uppdragstagare
- Vid konsumententreprenader har sådan uppdragstagare automatiskt arbetsmiljöansvaret
- Arbetsgivaransvaret förminskas inte på byggen

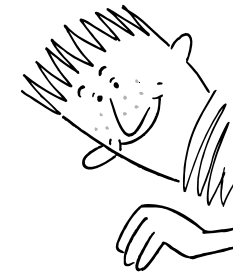
Ansvar har även bland annat

- De som hyr in arbetskraft
- Tillverkare
- Ensamföretagare
- Redare
- Installatör
- Lokalupplåtare
- Importör
- Arkitekt, konstruktör med flera

Minderåriga

Särskilda regler för dem under 18 år

Tänk på

- Anpassning efter individens förutsättningar
- Introduktion
- Förbud mot riskfyllda arbetsuppgifter

Samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare

Skyddsombud

om minst fem arbetstagare sysselsätts

Huvudskyddsombud

om flera skyddsombud finns

Regionalt skyddsombud

om skyddskommitté inte finns

Skyddskommitté

om minst femtio arbetstagare finns

Arbetsmiljöverket ser till att lagar och regler följs

Genom att

- Inspektera och kräva in uppgifter
- Meddela förelägganden och förbud

Inom verket är det arbetsmiljöinspektionen som utför arbetsuppgifterna.

Tillsynen över fartygsarbete sköts av Transportstyrelsen

Påföljder

- Föreläggande
- Förbud
- Sanktionsavgifter
- Vite
- Böter eller fängelse

Föreskrifter med direkt straffsanktion finns för bland annat

- Tillstånd
- Godkännande
- Särskilda villkor
- Förbud
- Märkning
- Läkarundersökningar
- Skyldighet att anmäla
- Förteckningar

Arbetsmiljöverkets beslut överklagas till förvaltningsrätten

- Skriftligt
- Inom tre veckor
- Ange vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas

Arbetsmiljölagen

– kort handledning till overheadbilderna

Overheadbilderna informerar om de viktigaste punkterna i arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen.

I den här handledningen hänvisar vi till paragraferna och kommentarerna i vår bok "Arbetsmiljölagen med kommentarer i lydelse 2 maj 2011". I viss mån hänvisar vi även till arbetsmiljöförordningen (AMF) och Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS). Boken "Arbetsmiljölagen med kommentarer" har beställningsnummer H8. Du kan beställa lagen och andra skrifter från Arbetsmiljöverket på telefon 010-730 90 00 eller via vår webbshop www.av.se

Bild 1 – Arbetsmiljölagen fastställer grundläggande ...

<u>Lagtext</u>	<u>Kommentardelen</u>
4 kap.	sidan 50-54, samtliga rubriker
AMF 18 §	

Bild 2 – Lagens syfte ...

<u>Lagtext</u>	<u>Kommentardelen</u>
1 kap. 1 §	Sidan 8, "Lagens syfte"

Bild 3 – Tillämpningsområde ...

<u>Lagtext</u>	<u>Kommentardelen</u>
1 kap. 2-4 §§	Sidan 8-11, samtliga rubriker utom "Lagens syfte"

Bild 4 – Arbetsförhållandena ska anpassas till ...

<u>Lagtext</u>	<u>Kommentardelen</u>
2 kap. 1 §	Sidan 16-17, "Anpassning till arbetstagarna" 1:a och 2:a stycket
3 kap. 3 §, 2:a st.	Sidan 31-32, "Kunskaper och anpassning av ..."

Bild 5 – Arbetsmiljön ska vara tillfredsställande ...

Lagtext _____ Kommentardelen

2 kap. 1-6 §§   Sidan 16-17, "Anpassning till arbetstagarna"
                         Sidan 17, "Hänsyn till arbetsmiljön ..."
                         Sidan 18-19, "Olika arbetsmiljöfaktorer" 1:a stycket

Bild 6 – Hänsyn till arbetsmiljön ska tas redan ...

Lagtext _____ Kommentardelen

2 kap. 2 §   Sidan 17, "Hänsyn till arbetsmiljön redan ..."

Bild 7 – Arbetsgivaren är ansvarig för arbetsmiljön ...

Lagtext _____ Kommentardelen

3 kap. 1 a-3 §§   Sidan 29-30 "Arbetsgivaren har huvudansvaret"

Bild 8 – Systematiskt arbetsmiljöarbete

Lagtext _____ Kommentardelen

3 kap. 2 a §   Sidan 31, "Arbetsgivarens systematiska ..."
AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

Bild 9 – Arbetstagarens ansvar ...

Lagtext _____ Kommentardelen

3 kap. 4 §   Sidan 33, "Arbetsmiljöansvar även för ..."

Bild 10 – Gemensamt arbetsställe ...

Lagtext _____ Kommentardelen

3 kap. 6-7 §§   Sidan 35-38, "Gemensamt arbetsställe"

Bild 11 – Bygg- eller anläggningsarbete

Lagtext _____ Kommentardelen

3 kap. 6-7 §§   Sidan 35-38, "Gemensamt arbetsställe"
                         Sidan 38-40, "Byggnads- och anläggningsarbeten"

Bild 12 – Ansvar har även bland annat ...

Lagtext _____ Kommentardelen

3 kap. 5, 8-14 §§   Sidan 33-34, "Företagares eget arbete",
                         "Yrkesmässig...", "Ensam- och..."
                         Sidan 41-42, "Krav på tillverkare och lev..."
                         Sidan 43, "Skyddsansvar för den som råder.."

